

Veilige en gezonde keten in gemeente Staphorst

door de inzet van jonge keetadviseurs

Projectvoorstel

Stichting Plattelands Jongeren Services
Plattelands Jongeren Overijssel
Bemuurde Weerd OZ 12
3514 AN Utrecht

Kenmerk: 11-05-417SB

Contactpersoon: Suzanne Borgharts, directeur
030-2769876
sborgharts@stichting-pjs.nl
www.stichting-pjs.nl
www.pjoverijssel.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding	1
2. Doelstelling	2
3. Beschrijving keetkeurmethodiek.....	3
4. Fase 1: Draagvlak	5
5. Fase 2: Opleiden keetadviseurs en bezoeken keten	7
6. Fase 3: Implementatie	8
7. Afsluitende opmerkingen	9

1. Inleiding

In gemeenten Staphorst is sprake van jongerenketen. Deze keten, in de vorm van een caravan, deel van de schuur, tuinhuisje of verlengd gedeelte van het huis, bevinden zich op particulier terrein, meestal het erf van een boerderij. Doordat de keten op particulier terrein staan vallen ze vaak buiten het zicht van de lokale instanties en bevinden ze zich in een schemergebied van de wet- en regelgeving.

Jongerenketen zijn een vorm van burgerinitiatief die passen bij de traditie van het platteland. Jongeren richten met hun vriendengroep een plek in die gezelligheid en een sociaal netwerk biedt. Het draagt op deze manier bij aan de leefbaarheid van het platteland voor jongeren. Keten hebben ontegenzeggelijk een belangrijke sociale functie voor jongeren op het platteland. Daarnaast zijn de keten het initiatief van jongeren, die als vrijwilliger vaak veel tijd en energie in de keet steken. Deze functie moet behouden blijven en versterkt worden. Tegelijkertijd moet er aandacht zijn voor mogelijk drankmisbruik en onveiligheid van de keten. Contact met de omgeving en gemeente is hierbij belangrijk, zodat de keet geen onneembare vesting is, maar een jeugdlokaal waar vrijwillige inzet en sociale samenhang hoogtij vieren en waar externe partijen ook invloed kunnen hebben en advies kunnen geven.

Gemeente Staphorst heeft Stichting PJS en Plattelands Jongeren Overijssel (PJO) gevraagd om een vrijblijvende offerte voor het inzetten van de keetkeurmethodiek voor het verbeteren van de veiligheid van keten te maken.

Onderstaand voorstel is een eerste aanzet voor een aanpak met de keetkeurmethodiek in de gemeente Staphorst. Het voorstel beschrijft diverse mogelijkheden. Dit kan in zijn geheel ingezet worden of er kunnen enkele onderdelen uit gekozen worden. In overleg met betrokken partijen kan een passende aanpak samengesteld worden. Hierbij wordt rekening gehouden met het ketenbeleid dat gemeente Staphorst afgelopen jaren heeft gehanteerd en waar men een vervolg aan wil geven.

2. Doelstelling

Doelstelling

Jongerenketen in gemeente Staphorst gezonder en veiliger maken door de inzet van peervoorlichters en de keetkeurmethodiek.

Jongerenketen in gemeente Staphorst worden bezocht door jonge keetadviseurs die door middel van een workshop voorlichting geven en informatie verspreiden aan jonge keetbezoekers en de eigenaar. Het streven is om gedurende de projectperiode 25 tot 30 keten in gemeente Staphorst te bezoeken en het contact met de keten te verbeteren.

Doelgroep

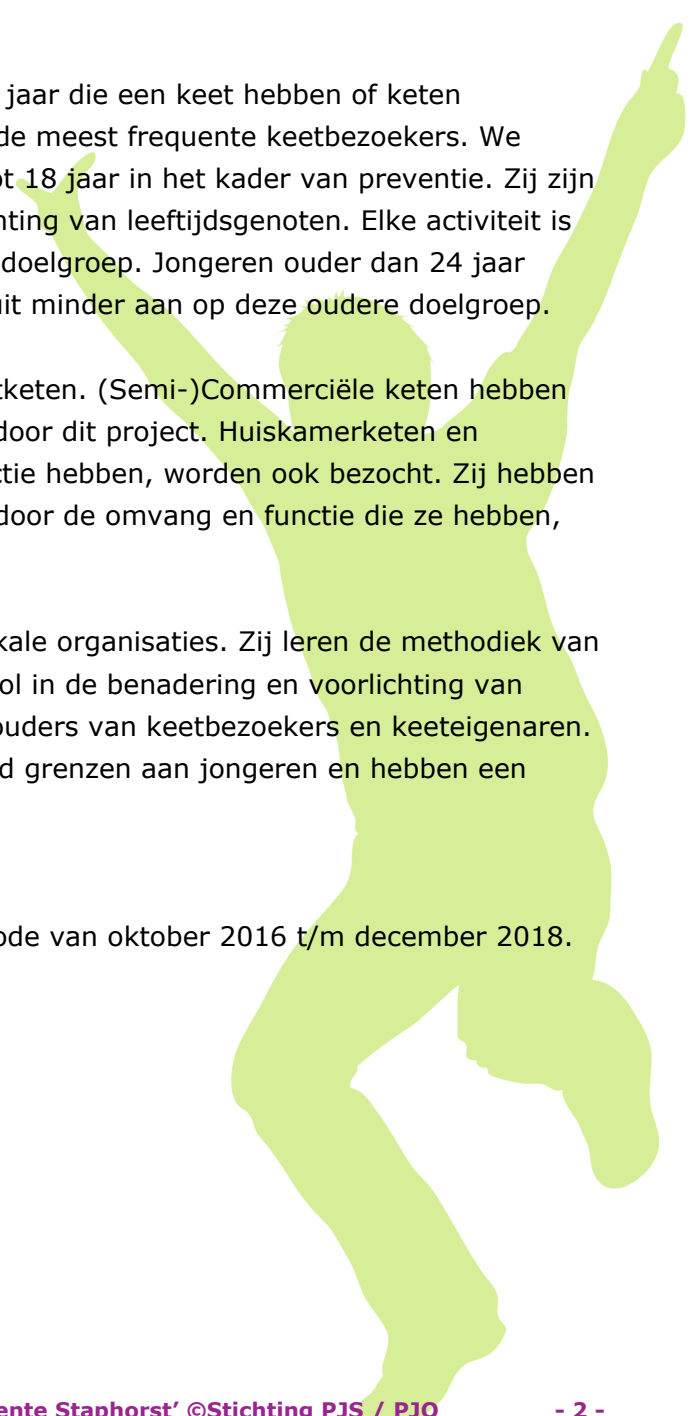
De doelgroep is jongeren van 14 jaar t/m 24 jaar die een keet hebben of keten bezoeken. Jongeren van 18 t/m 24 jaar zijn de meest frequente keetbezoekers. We richten ons echter ook op jongeren van 14 tot 18 jaar in het kader van preventie. Zij zijn goed te beïnvloeden door middel van voorlichting van leeftijdsgenoten. Elke activiteit is aangepast op de leeftijd van de te bezoeken doelgroep. Jongeren ouder dan 24 jaar vallen buiten de doelgroep: de methodiek sluit minder aan op deze oudere doelgroep.

Het project richt zich op huiskamer- en buurtketen. (Semi-)Commerciële keten hebben een ander doel en worden niet ondersteund door dit project. Huiskamerketen en buurtketen die mogelijk ook een aanloopfunctie hebben, worden ook bezocht. Zij hebben veelal een vaste groep bezoekers en sluiten door de omvang en functie die ze hebben, aan op de doelstelling.

De secundaire doelgroepen zijn ouders en lokale organisaties. Zij leren de methodiek van Keetkeur kennen en spelen een belangrijke rol in de benadering en voorlichting van jongeren. Speciale aandacht is daarbij voor ouders van keetbezoekers en keeteigenaren. Zij stellen door middel van hun betrokkenheid grenzen aan jongeren en hebben een grote invloed op de veiligheid.

Projectperiode

Keetkeur in Staphorst vindt plaats in de periode van oktober 2016 t/m december 2018.

3. Beschrijving keetkeurmethodiek

Keetadviseurs

Keten worden bezocht door een keetadviseur. Een keetadviseur is een jongere die is opgeleid om een keet te beoordelen en hierop in te spelen met het bieden van handvatten om de keet veiliger te maken. De keetadviseur geeft een interactieve informatieve workshop aan de keetbezoekers. Een keetadviseur komt bij voorkeur uit de gemeente Staphorst, heeft zelf een keet, bezoekt deze, of is in ieder geval bekend met keten en staat sterk in zijn/haar schoenen.

Het inzetten van jongeren als peervoorlichter heeft meerdere voordelen:

- Jongeren spreken elkaars taal.
- Doordat de voorlichting gegeven wordt door een andere jongere sluit dit beter aan bij de belevingswereld en wordt dit eerder geaccepteerd.
- Jongeren weten andere jongeren te vinden.
- Jongeren gedragen zich minder sociaal wenselijk bij andere jongeren.
- Peervoorlichters vervullen een voorbeeldfunctie.

Met een potentiële keetadviseur wordt door de uitvoerende projectleider een intakegesprek gehouden om te zien of hij/zij in het profiel past en om afspraken te maken. De keetadviseurs worden tijdens een weekend getraind in kennis over keten, veiligheid en gezondheid, leren de workshop en presentatievaardigheden.

Keetworkshop

De workshop behandelt de volgende onderwerpen:

- Activiteiten: hoe actief is een keet? Worden er ook weleens activiteiten buiten de keet, voor het dorp of samen met andere keten georganiseerd?
- (Drugs- en) Alcoholbeleid: voert een keet alcoholbeleid? Zijn er afspraken gemaakt over het gebruik van alcohol? Worden deze nageleefd? Wat is goed alcoholbeleid?
- Betrokkenheid ouders: zijn de ouders betrokken bij de keet en spelen zij een rol bij de totstandkoming van regels en afspraken? Hoe werkt dit het beste?
- Brandveiligheid: is de keet brandveilig en zijn er vluchtwegen?
- Noodsituaties: zijn EHBO-kist en noodnummer aanwezig? Weet men wat te doen bij nood?
- Uitstraling: wat is de uitstraling van de keet? Wat voor effect heeft de keet op de buurt?
- Huisregels: zijn er afspraken gemaakt over hoe bezoekers zich dienen te gedragen binnen de keet? Hoe wordt hiermee omgegaan? Wat zijn goede huisregels?

Materiaal

Deelname aan de workshop moet aantrekkelijk zijn voor de jongeren. Om dit te bevorderen is de workshop allereerst interactief, zodat het ook een leuke avond is. Daarnaast zijn er diverse gadgets die beschikbaar komen voor de keet en de keetbezoekers bij deelname. Denk hierbij bijvoorbeeld aan bierviltjes, stickers, alcoholmeter, shirts, posters en voorlichtingsmateriaal. Tijdens de workshop doen de bezoekers mee aan de hand van een werkboek. De jongeren houden het werkboek, het werkboek is tevens het voorlichtingsmateriaal dat achterblijft. De workshop wordt afgesloten met een advies om de keet te verbeteren en bijbehorende handvatten en tips. Er wordt uitgegaan van het bestaande materiaal als basis. Het werkboek kan worden aangepast op de situatie en de wensen van gemeente Staphorst. Het materiaal kan daarnaast aangepast worden met een eigen logo en naam. Het is ook denkbaar het standaard materiaal te gebruiken en geen nieuw materiaal te ontwikkelen.

Ouders

Bij een goede, veilige keet zijn ouders betrokken. De ouders van de keeteigenaar (eventueel aangevuld met andere ouders) nemen actief deel aan de keetkeurworkshop bij het gedeelte 'betrokkenheid ouders', ervaringen uitwisselen en opstellen van huisregels.

Daarnaast worden speciale bijeenkomsten voor ouders georganiseerd over de keetkeur thema's: (drugs- en) alcoholgebruik, brandveiligheid, het opstellen van huisregels voor de keet etc. Ook wordt de wijze van toezicht houden besproken en hiervoor tips gegeven. Doel is dat dit zorgt voor draagvlak onder ouders en het geven van handvatten in de omgang met een keet en keetjongeren. De avonden voor ouders brengen ouders met elkaar in contact om te discussiëren over de rol en verantwoordelijkheden van ouders bij keten. Naast de uitvoerende projectleider spelen ook de keetadviseurs hierin een actieve rol.

4. Fase 1: Draagvlak

Voor het welslagen van het project Keetkeur is het van belang dat alle betrokkenen de keetkeurmethode kennen en onderschrijven. Dit voorkomt valse verwachtingen, verduidelijkt ieders verantwoordelijkheid en zorgt voor een grote betrokkenheid. Om dit te verwezenlijken worden gesprekken gevoerd en enkele bijeenkomsten georganiseerd. Het project kent twee projectleiders. Eén vanuit Stichting PJS/PJO (uitvoerend projectleider) en één vanuit de gemeente. Indien wenselijk kan er worden aangesloten bij platform alcohol en drugspreventie Staphorst. Ook vanuit dit platform kan het project worden ondersteund. Projectleiders, keetadviseurs en andere betrokkenen als jongerenwerk, brandweer, wijkagent etc. delen ervaringen en netwerk en zorgen voor afstemming en draagvlak.

Keten nemen op vrijwillige basis deel. Om deelname te bevorderen worden keten van diverse kanten benaderd om hun keet te laten bezoeken door een keetadviseur. Hiervoor wordt het netwerk rond jongeren ingezet. Dit zijn jongeren zelf, de ouders van keeteigenaren en bezoekers, buurt- en jongerenwerk, dorpsraden, onderwijs, wijkagent etc. Door middel van publiciteit wordt extra aandacht gegenereerd. Via de intermediair worden keten aangeleverd bij de uitvoerende projectleider. De uitvoerend projectleider neemt contact op en plant een bezoek van een keetadviseur in. De werving van keten wordt in deze opzet gezien als een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Er wordt voorlichtingsmateriaal ontwikkeld gebaseerd op het huidige werkboek en toegepast op de lokale situatie. Daarnaast worden informatiemateriaal, posters, flyers en gadgets gemaakt.

Ieder jaar wordt door Plattelandsjongeren.nl 'de Beste Keet van Nederland' gekozen. Dezelfde benadering wordt ook lokaal en provinciaal toegepast zoals 'de Beste Keet van Overijssel'. Om aandacht te generen en keten te bewegen zich te laten bezoeken door een keetadviseur is de verkiezing van 'De Beste Keet van Staphorst' een mooie manier. Het genereert veel aandacht en laat direct zien dat er wordt gekozen voor een positieve benadering van keten. De wedstrijd zorgt ervoor dat keten zich aanmelden. Om mee te kunnen doen moet een keet bezocht worden door een jonge keetadviseur. De beste keet kan een leuke prijs winnen en, vaak nog belangrijker voor de jongeren, eeuwige roem. Elk kalenderjaar wordt er opnieuw een winnende keet bepaald. De winnende keet is de keet die het meeste aantal punten behaalt op de 7 thema's (EHBO/activiteiten/alcoholbeleid/huisregels/brandveiligheid/uitstraling keet/ouders). Hierbij kunnen in overleg met gemeente Staphorst bepaalde categorieën zwaarder wegen, zoals alcoholbeleid of brandveiligheid. Daarnaast kunnen eisen gesteld worden aan de mogelijkheid voor deze prijs/titel in aanmerking te komen. Bijvoorbeeld de voorwaarden die gemeente Staphorst aan keten heeft gesteld in eerder ketenbeleid.

Bij een goede, veilige keet zijn ouders betrokken. Daarom worden bijeenkomsten voor ouders georganiseerd over keetkeur en (drugs- en) alcoholgebruik en het opstellen van huisregels voor de keet. Daarnaast wordt de wijze van toezicht houden en verantwoordelijkheden besproken en hiervoor tips gegeven. Doel is dat dit zorgt voor draagvlak onder ouders, het geven van handvatten in de omgang met een keet en keetjongeren en daarnaast vergroot het het netwerk om keten te bereiken.

5. Fase 2: Opleiden keetadviseurs en bezoeken keten

Keten kunnen zich aanmelden voor een bezoek van een keetadviseur. Keten worden ook actief benaderd. Indien de gegevens bekend zijn wordt contact met hen opgenomen. Het bezoeken van keten gebeurt alleen op vrijwillige basis en met toestemming van de keeteigenaren. Keten nemen anoniem deel. Hun standplaats en contactgegevens blijven geheim. Slechts de uitvoerend projectleider en keetadviseur weten waar de keet staat. De uitvoerend projectleider deelt wel de ervaringen van de keetbezoeken en aantallen met de gemeente. Alleen in extreme situaties kunnen hierop uitzonderingen worden gemaakt. Voorafgaand hieraan is er eerst door de uitvoerend projectleider en keetadviseur een verbetertraject opgestart met de keetjongeren. Mocht dit geen resultaat opleveren zullen de betreffende keetjongeren op de hoogte worden gesteld van mogelijke vervolgstappen met de gemeente.

Vooraf wordt een doelstelling bepaald hoeveel keten men met een workshop wenst te bereiken in een jaar. De bezoeken kunnen na verloop van tijd herhaald worden. Dit geeft zicht op de ontwikkelingen binnen een keet en zorgt voor een betere band met de keetjongeren. Daarnaast kunnen de keten ook vervolgwerkshops aanvragen die verder ingaan op een van de Keetkeur thema's. Hierbij is door het creëren van een vertrouwensband samenwerking met bijvoorbeeld brandweer of jongerenwerk denkbaar. Om de keten te bezoeken worden bij elke training vijf tot acht jongeren opgeleid tot keetadviseur. Zij krijgen een training van meerdere dagdelen waarin ze inhoudelijk bijgeschoold worden, leren presenteren en proces begeleiden en de workshop oefenen. In eerste instantie gaan de keetadviseurs in tweetallen de keet bezoeken. De projectleider begeleidt ze intensief, later kan de zelfstandigheid van de keetadviseurs worden vergroot en kan men zelfstandig keetworkshops geven.

Na verloop van tijd wordt de training herhaald voor nieuwe keetadviseurs om de bestaande groep uit te breiden en de huidige keetadviseurs bij te spijkeren. De training zal gedurende de projectperiode twee maal plaatsvinden.

De keetadviseurs spelen een belangrijke rol in het benaderen en werven van keten. Zij zijn zelf jong en weten vaak als geen ander waar de keten zich bevinden en wie ze daarvoor moeten aanspreken. Het vertrouwen tussen jongeren onderling is daarnaast groot wat de werving ten goede komt. De keetadviseurs worden gestimuleerd om zelf keten te werven.

6. Fase 3: Implementatie

Belangrijke taak van de projectleiders is zorgdragen voor draagvlak voor Keetkeur in de gemeenten Staphorst. Er dient een vanzelfsprekendheid te ontstaan dat iedere keet om de bepaalde tijd wordt bezocht door een keetadviseur. Dit kan door betrokkenheid van ouders, inzet van de gemeente en maatschappelijke organisaties en aandacht onder jongeren etc. Door de training voor keetadviseurs te herhalen blijft een groep keetadviseurs actief. Van belang is dat zij op regelmatige basis keten kunnen bezoeken en zo ook actief blijven. Een herhaling van de wedstrijd is ook een manier om de keten iedere keer weer te activeren.

Een projectleider die daarom lokaal actief blijft na afloop van het project is wenselijk. Deze rol kan vervuld worden door iemand van de gemeente, jongerenwerk of door Stichting PJS / PJO. Zonder wedstrijd is het mogelijk om alleen de trainingen te herhalen en iedere keer een tijdelijke impuls te geven aan Keetkeur.

De keetbezoeken leveren informatie op die ingezet kan worden voor aanpassing van de workshop of extra aandacht aan bepaalde thema's. De keetadviseurs koppelen de bezoeken en hun bevindingen terug naar de uitvoerende projectleider. Aan de hand van deze bevindingen wordt overlegd met de gemeente. Daarnaast nemen de uitvoerende projectleider en keetadviseurs, indien gewenst, deel aan het platform alcohol en drugspreventie Staphorst. Keten zijn in principe anoniem, eventuele misstanden kunnen daarom alleen in overleg met de keetjongeren en/of ouders op wiens terrein de keet staat, aangepakt worden.

7. Afsluitende opmerkingen

Belangrijkst onderdeel voor het welslagen van Keetkeur (eigenlijk bij iedere activiteit) is de deelname. In dit geval de deelname van keten, jongeren en ouders. Om de grootst mogelijke deelname te behalen is een inzet van een kartrekker nodig en betrokkenheid van alle partijen rondom de keten. De uitvoerend projectleider is de trekker, het netwerk zijn alle betrokken partijen in de gemeente Staphorst. Hiervoor is inzet voorafgaand aan het project om draagvlak te creëren van belang en betrokkenheid gedurende het gehele project. De werving van keten is een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Keetkeur kan voortgezet worden na de projectfase door bijvoorbeeld jaarlijks een nieuwe impuls te geven. (Volledige) overdracht aan een lokale partner, bijvoorbeeld het jongerenwerk van de gemeente, behoort tot de mogelijkheden en zal indien gewenst aan het einde van de projectperiode plaatsvinden. Hier wordt gedurende de projectperiode geleidelijk naartoe gewerkt. Als deze partner niet beschikbaar is of deze mogelijkheid zich niet voor doet kan PJO of Stichting PJS deze rol blijven vervullen.

